

ЛІТЕРАТУРА:

Базова

1. Башмаков А.И. Интеллектуальные информационные технологии: Учебн. пособие / А.И. Башмаков, И.А. Башмаков. – М.: Изд-во МГТУ им. Н.Э. Баумана, 2005. – 304.
2. Томашевский В.М. Моделирование систем. – К.: Видавнича група ВНУ, 2007.–352 с.
3. Згуровський М.З., Панкратова Н.Д. Основи системного аналізу.– К.: Видавнича група ВНУ, 2007.–544 с.
4. Малюк А. А. Информационная безопасность: концептуальные и методологические основы защиты информации. – М.: «Горячая линия» – Телеком, 2004. – 280 с.
5. Домарев В.В. Безопасность информационных технологий. Методология создания систем защиты.- К.: ООО «ТИД «ДС», 2001. – 688 с.
6. Гайворонський М.В., Новиков О.М. Безпека інформаційно-комунікаційних систем.- К.:Видавнича група ВНУ, 2009.– 608с.
7. Базы знаний интеллектуальных систем / Т.А. Гаврилова, В.Ф. Хорошевский. – СПб.: Питер, 2000. – 384 с.
8. Искусственный интеллект: В 3 кн. Кн. 1. Системы общения и экспертные системы: Справочник / Под ред. Э.В. Попова. – М.: Радио и связь, 1990.–464 с.
9. Искусственный интеллект; В 3 кн. Кн. 2. Модели и методы: Справочник / Под ред. Д.А. Поспелова. – М.: Радио и связь, 1990. – 304 с.
10. Искусственный интеллект: В 3 кн. Кн. 3. Программные и аппаратные средства: Справочник / Под ред. В.Н. Захарова, В.Ф. Хорошевского. – М.: Радио и связь, 1990.–368 с.
11. Люггер Дж.Ф. Искусственный интеллект. Стратегии и методы решения сложных проблем: Пер. с англ. – 4-е изд. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2003. – 864 с.
12. Нильсон Н. Принципы искусственного интеллекта: Пер. с англ. – М.: Радио и связь, 1985. – 376 С.
13. Поспелов Д.А. Логико-лингвистическис модели в системах управления. – М.: Энергоатомиздат, 1981. – 232 с.
14. Поспелов ДА. Моделирование рассуждений. Опыт анализа мыслительных актов. – М.: Радио и связь, 1989. – 184 с.
15. Представление и использование знаний: Пер. с япон. / Под ред. Х. Уэно, М. Исидзука. – М.: Мир, 1989. – 220 с.
16. Толковый словарь по искусственному интеллекту / Авторы-составители А.Н. Аверкин, М.Г. Гаазе-Рапопорт, Д.А. Поспелов. – М.:Радио и связь, 1992.–256 с.
17. Тыугу Э.Х. Концептуальное программирование. – М.: Наука, 1984. – 256 с.

Допоміжна

1. Корченко А.Г. Несанкционированный доступ к компьютерным системам и методы защиты. Учебное пособие. К.: КМУГА.- 1998.-116 с.
2. Герасименко В.А., Малюк А.А. Основы защиты информации. - М: МИФИ, 1997. - 537 с.
3. Зегжда Д.П., Ивашко А.М. Основы безопасности информационных систем. - М.: Горячая линия - Телеком, 2000. - 452 с.
4. Теоретические основы компьютерной безопасности / П. Н. Девянин, О. О. Михальский, Д. И. Правиков, А. Ю. Щербаков. – М: Радио и связь, 2000. – 192 с.
5. Лукацкий А. Обнаружение атак. – СПб.: БХВ-Петербург, 2001. – 624 с.
6. Агеев В.Н., Узилиевский Г.Я. Человеко-компьютерное взаимодействие: концепции, процессы, модели. – М: Мир книги, 1995. – 352 с.
7. Системный анализ в управлении: Учеб. пособие / В.С. Анфнлатов, А.А. Емельянов, А.А. Кукушкин; Под ред. А.А. Емельянова. – М.: Финансы и статистика, 2002.– 386 с.
8. Башмаков А.И., Башмаков И.А. Разработка компьютерных учебников и обучающих систем. – М.: Информационно-издательский дом «Филинь», 2003. – 616с.
9. Гаврилова Т.А., Червинская К.Р. Извлечение и структурирование знаний для экспертных систем. – М.: Радио и связь, 1992. – 200 с.
10. Конституція України.
11. Закон України «Про захист інформації в автоматизованих системах» від 05.07.1994 р.
12. Закон України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», від 05.07.1994 № 80/94-ВР (Зі змінами, внесеними згідно із Законом № 1703-IV від 11.05.2004, в редакції Закону № 2594-IV від 31.05.2005, ВВР, 2005, № 26, ст. 347).
13. НД ТЗІ 1.1-003-99: Термінологія в області захисту інформації в комп'ютерних системах від несанкціонованого доступу. Затверджено наказом ДСТСЗІ СБ України від 28.04.1999, № 22.
14. ДСТУ 3396.2-97. Захист інформації. Технічний захист інформації. Терміни та визначення.
15. ISO/IEC 15408-1:2005, Information technology – Security techniques – Evaluation criteria for IT security – Part 1: Introduction and general model.
16. ISO/IEC 15408-2:2005, Information technology – Security techniques – Evaluation criteria for IT security – Part 2: Security functional requirements.
17. ISO/IEC 15408-3:2005, Information technology – Security techniques – Evaluation criteria for IT security – Part 3: Security assurance requirements.
18. НД ТЗІ 1.1-002-99: Загальні положення по захисту інформації в комп'ютерних системах від несанкціонованого доступу. Затверджено наказом ДСТСЗІ СБ України від 28.04.1999, № 22.
19. НД ТЗІ 2.5-004-99: Критерії оцінювання захищеності інформації в комп'ютерних системах від несанкціонованого доступу. Затверджено наказом ДСТСЗІ СБ України від 28.04.1999, № 22.

20. НД ТЗІ 2.5-005-99: Класифікація автоматизованих систем і стандартні функціональні профілі захищеності оброблюваної інформації від несанкціонованого доступу. Затверджено наказом ДСТСЗІ СБ України від 28.04.1999, № 22.

21. НД ТЗІ 1.4-001-2000: Типове положення про службу захисту інформації в автоматизованій системі. Затверджено наказом ДСТСЗІ СБ України від 04.12.2000, № 53.

22. Закон України «Про інформацію» № 2657-ХІ від 02.10.1992. - ВВР, 1992, № 48, ст. 650.

23. Закон України «Про державну таємницю» № 3855-ХІІ від 21.01.1994, ВВР, 1994, № 16, ст. 93 (остання редакція № 1519-ІV від 19.02.2004).

24. Закон України «Про електронні документи і електронний документообіг», № 851-ІV від 22.05.2003, ВВР, 2003, № 36, ст. 275 (зі змінами, внесеними згідно із Законом № 2599-ІV від 31.05.2005, ВВР, 2005, № 26, ст. 349).

25. НД ТЗІ 3.7-001-99 Методичні вказівки щодо розробки технічного завдання на створення комплексної системи захисту інформації в автоматизованій системі.

26. ДСТУ 3396.0-96 Захист інформації. Технічний захист інформації. Основні положення.

27. ДСТУ 3396.1-96 Захист інформації. Технічний захист інформації. Порядок проведення робіт.

28. ДСТУ 3396.2-97 Захист інформації. Технічний захист інформації. Терміни та визначення.

29. ДСТУ 2226-93 Автоматизовані системи. Терміни та визначення.

30. ДБН А.2.2-2-96 Проектування. Технічний захист інформації. Загальні вимоги до організації проектування та проектної документації для будівництва.

31. ДБН 2.2-3-2004 Склад, порядок розроблення, погодження та затвердження проектної документації для будівництва.

32. НД ТЗІ 2.5-008-2002 Вимоги із захисту конфіденційної інформації від несанкціонованого доступу під час оброблення в автоматизованих системах класу 2. Затверджено наказом ДСТСЗІ СБ України від 13.12.2002 № 84.

33. НД ТЗІ 2.5-010-2003 Вимоги до захисту інформації WEB - сторінки від несанкціонованого доступу. Затверджено наказом ДСТСЗІ СБ України від 02.04.2003 № 33.

34. Тимчасові рекомендації з технічного захисту інформації у засобах обчислювальної техніки, автоматизованих системах і мережах від витoku каналами побічних електромагнітних випромінювань і наводок. (ТР ЕОТ-95). Затверджені наказом ДСТЗІ від 09.06.1995 № 25.

35. Рабчевский Е. А. Автоматическое построение онтологий на основе лексико-синтаксических шаблонов для информационного поиска / Е.А. Рабчевский // В кн.: «Электронные библиотеки: перспективные методы и технологии, электронные коллекции»: сб. науч. тр. 11й Всероссийской научной конференции RCDL-2009. – Петрозаводск, 2009. – С. 69–77.

36. Marti A. Hearst, Automatic Acquisition of Hyponyms from Large Text Corpora // Proceedings of the 14th conference on Computational linguistics - Volume 2, Pages: 539 - 545 , Nantes, France, Association for Computational Linguistics, Morristown, NJ, USA, 1992.

37. Найханова Л. В. Методы и модели автоматического построения онтологий на основе генетического и автоматного программирования / Л. В. Найханова. – Красноярск, 2008. – 36 с.

38. Weiss, S. M., Indurkha, N., Zhang, T., and Damerau, F. J. Text Mining: predictive methods for analyzing unstructured information. Springer, 2005.

Інформаційні ресурси

1. Н.С. Константинова, О.А. Митрофанова Онтологии как системы хранения знаний. [Электронный ресурс] – Режим доступа:

<http://window.edu.ru/resource/795/58795/files/68352e2-st08.pdf>

2. Dobrynin, V., Patterson, D. W., and Rooney, N. Contextual Document Clustering. [Электронный ресурс] – Режим доступа:

http://www.sophiasearch.com/uploads/documents/contextual_document_clustering.pdf

3. Syafrullah, M., and Salim, N. Improving Term Extraction Using Particle Swarm Optimization Techniques. // Journal of Computer Science. 2010. Vol. 6. № 3. Pp. 323–329.

4. Мозжерина Е.С. Автоматическое построение онтологии по коллекции текстовых документов. [Электронный ресурс] – Режим доступа:

<http://rcdl.ru/doc/2011/paper45.pdf>.

5. Литвин В.В. Задачі оптимізації структури та змісту онтологій та методи їх розв'язування. [Электронный ресурс] – Режим доступа:

http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/Vnulp/ISM/2011_715/19.pdf

6. Григорьев А.В., Павловский Е.В. «Анализ методов построения онтологий для построения экспертных систем по синтезу моделей сложных систем в САПР». [Электронный ресурс] – Режим доступа:

http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/Npdntu_ota/2011_21/article_21_13.pdf